

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou ve věci **žalobkyně: N. S.**, státní příslušnice Ukrajiny, t. č. bytem x., proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34, Praha 7, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2015, č. j. OAM-227/LE-BE02-LE22-2014,**

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) doručenou Krajskému soudu v Praze dne 15. 1. 2015 a doplněnou podáním došlým dne 27. 1. 2015 domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl, že se žalobkyni mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

Žalobkyně v žalobě uvádí, že žalovaný postupoval v rozporu se základními zásadami správního řízení, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. V důsledku tohoto pochybení pak žalovaný nesprávně aplikoval příslušná ustanovení zákona o azylu, Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a tzv. kvalifikační směrnice (pozn. soudu: směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany).

Žalobkyně zejména brojí proti nesprávnému posouzení nebezpečí vzniku vážné újmy. Za vážnou újmu považuje rozpor jejího nuceného vycestování s mezinárodními závazky České republiky, zejména s čl. 8 Úmluvy chránícího právo na soukromý a rodinný život. Žalobkyně totiž má v České republice celé rodinné zázemí. Až do svého zajištění žila ve společné domácnosti se svým přítelem I. K., občanem Velké Británie. Čekají spolu dítě, což však žalobkyně zjistila až těsně před vydáním napadeného rozhodnutí. Žalobkyni není znám pobytový status jejího přítele, pokud to však je z hlediska rozhodování o její žádosti relevantní, měl tuto skutečnost postavit na jisto správní orgán. V současné době přítel žalobkyně studuje, není tedy možné, aby se přestěhoval se žalobkyní na Ukrajinu. V České republice rovněž dlouhodobě žijí rodiče žalobkyně. Pracují zde, čímž zajišťují prostředky na léčbu svého syna (bratra žalobkyně), který žije spolu s babičkou žalobkyně na Ukrajině. Ani oni tedy nemohou opustit svou práci a život v České republice a přestěhovat se se žalobkyní na Ukrajinu. Podle žalobkyně je tedy zřejmé, že by nemohla realizovat svůj rodinný život mimo Českou republiku. Pokud by musela skutečně odcestovat, pak by to jistě znamenalo nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života, a tedy rozpor s čl. 8 Úmluvy. Žalovaný správní orgán přitom nijak konkrétně neposuzoval okolnosti související s rodinným životem žalobkyně a ani nezdůvodnil, proč podle něj nedojde k porušení rodinných vazeb v případě, že žalobkyně odcestuje. Nezjišťoval konkrétní skutkové okolnosti, ale pouze obecně konstatoval, že se v případě žalobkyniných rodičů i přítele jedná o cizí státní příslušníky. Podle žalobkyně by přitom bylo na místě zjistit například typ oprávnění těchto osob k pobytu v České republice, délku jejich pobytu zde, či například plánovanou délku studia jejího přítele.

Žalobkyně dále namítá, že správní orgán ani dostatečně neověřil míru její integrace v České republice, ani ekonomické důvody, jež uváděla. Ke všemu výše uvedenému navíc nyní přistupuje fakt, že je žalobkyně těhotná a její nucené vycestování by vedlo k zásadnímu ohrožení žalobkyně v situaci hodné zvláštního zřetele, jakou je těhotenství. Navíc by došlo k nucenému oddělení jejího dítěte od jeho otce, což je v rozporu s čl. 8 Úmluvy i s čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. I tato skutečnost je podle žalobkyně okolností hodnou zvláštního zřetele a odůvodňuje v jejím případě udělení doplňkové ochrany z humanitárních důvodů.

Žalovaný popírá oprávněnost žaloby s tím, že žalobní námitky neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí a nemohou žalovaným učiněné závěry zpochybnit. Během rozhodování o žádosti vycházel žalovaný především z výpovědi žalobkyně a dále z informací, jež shromáždil v průběhu řízení. S podklady rozhodnutí byla žalobkyně seznámena, žalovaný jí rovněž dal možnost v pohovoru sdělit vše, co považovala za podstatné. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením, že v řízení nepostupoval v souladu se základními zásadami správního řízení. Toto tvrzení žalobkyně pokládá za nepodložené a spekulativní.

K námitce nesprávné aplikace § 14a zákona o azylu žalovaný odkazuje na žalobou napadené rozhodnutí, ve kterém se dostatečně vypořádal se všemi relevantními skutečnostmi a žádný rozpor s mezinárodními závazky České republiky neshledal. Zdůrazňuje, že k úpravě pobytových záležitostí primárně slouží zákon o pobytu cizinců, nikoliv azylový zákon. Pokud jde o těhotenství žalobkyně, jedná se o novou skutečnost, jež žalovanému nebyla v době vydávání rozhodnutí známa. Ani ta by však nebyla relevantní pro změnu napadeného rozhodnutí. Udělení humanitárního azylu, jak požaduje žalobkyně, je spojováno se zjištěním zvlášť zřetele hodného důvodu spočívajícího především ve vážném zdravotním stavu žadatele či ve vysokém věku žadatele. Humanitární azyl nebyl koncipován k poskytnutí ochrany před skutečnostmi, které spadají a jsou primárně hodnoceny při zkoumání naplnění důvodů spadajících pod jednotlivé instituty azylového zákona. Jedná se o dobrodiní státu, nikoliv o právo na přiznání azylu. Žalovaný navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Krajský soud v Praze zjistil ze správního spisu následující relevantní skutečnosti:

Žalobkyně od 11. 3. 2009 až do 30. 6. 2011 pobývala na území České republiky legálně, a to na základě uděleného povolení k pobytu. Po skončení platnosti povolení k pobytu však území České republiky neopustila, a proto jí bylo rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, (dále jen „cizinecká policie“) ze dne 20. 1. 2014, č. j. KRPA-160268-50/Čj-2012-000022, uloženo správní vyhoštění v délce 1 roku. Následně byla žalobkyně dne 7. 10. 2014 na základě rozhodnutí cizinecké policie, č. j. KRPA-117788-27/ČJ-2014-000022, zajištěna za účelem správního vyhoštění, a to na dobu 60 dní. Poté, co byla přemístěna do zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová (dále jen „ZZC“), učinila dne 7. 10. 2014 žalobkyně prohlášení o mezinárodní ochraně.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně uvedla, že na území České republiky pobývá již od března 2009, od té doby žalobkyně neopustila území členských států Evropské unie. Na Ukrajinu se bojí vrátit kvůli tamější nejisté situaci. Navíc by tam neměla kde žít, protože má celou rodinu v České republice. Také by na Ukrajině nesehnala práci. Oba rodiče žijí v České republice, rovněž zde má druhá. Ona sama sem přijela za lepším životem, chtěla studovat. Co se týče života ve vlasti, žalobkyně uvedla, že ani ona, ani nikdo z rodiny nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Nikdy dříve o azyl nežádala. V následném pohovoru opět vypověděla, že se bojí vrátit na Ukrajinu, protože je tam nejistá bezpečnostní situace. Nedokáže si představit, že by se vrátila na Ukrajinu, protože by tam nesehnala práci a musela by bydlet pod mostem. Má sice ve vlasti babičku, ta se ale stará o chronicky nemocného bratra žalobkyně a nemá tak velký důchod, aby je uživila všechny tři. S babičkou a bratrem je pravidelně v kontaktu. Dále žalobkyně uvedla, že před odjezdem do České republiky žila od svých 14 let ve společné domácnosti s prarodiči a bratrem. Do České republiky odjela za studiem – po příjezdu začala studovat na Mezinárodní pražské univerzitě, poté studovala na Vyšší odborné ekonomicko-právní škole v Praze a na Vyšší odborné škole prevence kriminality a krizového řízení, ani jednu ze škol nedokončila. Dále uvedla, že má v České republice druhá, jenž je státním příslušníkem Velké Británie. Neví, jaký druh pobytu zde druh má, ale v současné době studuje.

Ke svému pobytovému oprávnění žalobkyně sdělila, že měla vízum za účelem studia, které asi 4x prodlužovala. Že je v České republice ilegálně se dozvěděla někdy v prosinci 2012, kdy si její otec šel prodloužit vízum a bylo mu řečeno, že je zde žalobkyně již 4 měsíce ilegálně. Žádné rozhodnutí o zastavení řízení přitom žalobkyně nedostala. Po poradě s právníkem se šla zeptat na Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, kam pro ni přijela cizinecká policie, zajistila ji a zahájila správní řízení o vyhoštění. Správní řízení skončilo v lednu 2014, poté žalobkyně dostala výjezdní příkaz, na základě kterého chtěla odcestovat. Natáhla si však podkolenní svaly, nemohla chodit, a proto neodjela. Když se její zranění zhojilo, tak se s lékařskou zprávou dostavila na cizineckou policii a bylo zahájeno nové správní řízení. Následně byla s vracejícím se zraněním několikrát hospitalizována. Od cizinecké policie dostala předvolání, ale zapomněla na něj a tak se na služebnu nedostavila. Svoji absenci nijak neomluvila. Následně byla předvedena a bylo jí sděleno, že byla předvolána dvakrát. Druhé předvolání však nedostala. Na hlášené adrese v té době sice již nebydlela, ale stále tam žili její rodiče. Ti ve schránce předvolání nenašli. Na otázku, proč nepožádala o mezinárodní ochranu dříve, žalobkyně odpověděla, že na to vůbec nemyslela a nevěděla přesný postup. Ve své vlasti nikdy neměla problémy se státními orgány, úřady, soudy policií ani armádou. Stejně tak ve své vlasti nikdy neměla problémy kvůli své rase, národnosti, pohlaví či náboženskému přesvědčení. Problémem ve vlasti byla pro žalobkyni špatná zdravotní péče na Ukrajině. Žalobkyně dále uvedla, že za dobu svého pobytu v cizině nenavázala spojení se svým zastupitelským úřadem.

Dále je součástí spisu protokol o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 8. 12. 2014, podle kterého se žalobkyně s podklady seznámila, nijak se k nim nevyjadřovala a ani nenavrhovala jejich doplnění.

Součástí spisu je také vyjádření zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra ze dne 8. 1. 2015 potvrzující graviditu žalobkyně.

Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání, neboť oba účastníci řízení udělili k takovému postupu soudu souhlas ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný tak učinil výslovně a žalobkyně konkludentně, neboť se k výzvě s poučením ve smyslu výše citovaného ustanovení ve stanovené lhůtě nevyjádřila.

Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, se na nyní posuzovaný případ nepoužije. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Podle čl. 52 odst. 1 věty druhé směrnice se žádosti o mezinárodní ochranu podané do 20. 7. 2015 řídí právními a správními předpisy přijatými podle směrnice 2005/85/ES. Směrnice 2005/85/ES přitom povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu neobsahovala.

Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 14. 5. 2015, směrnice 2013/32/EU na toto řízení (včetně přezkumného řízení soudního) nedopadá. Na věc tak *rationae temporis* dopadá směrnice 2005/85/ES, která neukládá členským státům povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí podle stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu. Plně se tak prosadí § 75 odst. 1 s. ř. s.

K jednotlivým námitkám uvedeným v žalobě a jejím doplnění soud uvádí:

Žalobkyně předně namítá porušení základních zásad správního řízení, jež spatřuje v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, čehož následkem je nesprávné posouzení možnosti vzniku vážné újmy podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Nuceným vycestováním by dle jejího názoru došlo k nepřiměřenému zásahu do jejího práva na rodinný a soukromý život chráněného čl. 8 Úmluvy.

Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Za vážnou újmu se podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Soud shledal tuto námitku nedůvodnou.

Ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu nemá na rozdíl od ostatních alternativních hypotéz § 14a odst. 2 definujících pojem vážná újma předobraz v tzv. kvalifikační směrnici. Tato skutková podstata pro udělení doplňkové ochrany jde nad rámec požadavků kvalifikační směrnice, což je podle čl. 3 kvalifikační směrnice s touto směrnicí slučitelné. Za mezinárodní závazek České republiky lze považovat i ochranu soukromého a rodinného života jednotlivce, která je zaručena čl. 8 Úmluvy. Závazek státu poskytnout ochranu soukromému a rodinnému životu žadateli o mezinárodní ochranu má nicméně pro účely aplikace § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu redukovaný obsah oproti běžnému pojmání tohoto práva v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva, které se užije např. i v cizineckých věcech (k tomu viz dále).

Soud považuje za nutné zdůraznit, že žádná z forem mezinárodní ochrany [ani doplňková ochrana založená na naplnění podmínek § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu] není prostředkem, jehož primárním účelem by bylo zajistit žadateli o mezinárodní ochranu oprávnění pobývat na území České republiky. Takový účel mají instituty upravené v zákoně o pobytu cizinců. Účelem zákona o azylu je poskytnout žadatelům ochranu před blíže definovanými hrozbami, s nimiž by byl spojen jejich další pobyt v zemi původu. Řízení ve věci mezinárodní ochrany nepředstavuje jakési *ultima ratio*, v němž by se žadatel mohl domáhat ochrany svého soukromého a rodinného života poté, co s touto argumentací neuspěl (popř. ji ani neuplatnil) v řízeních dle zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany nezakládá žadateli o mezinárodní ochranu povinnost vycestovat z území České republiky (žadatel si může upravit pobyt na území České republiky v režimu zákona o pobytu cizinců) a již vůbec ne právní překážku pro povolení následného vstupu žadatele na území České republiky. Ostatně pro případ žalobkyně (a nejen jí) je typické, že právním základem pro budoucí situaci, která má nepřiměřeně zasáhnout do stávajícího soukromého a rodinného života na území České republiky, jsou rozhodnutí vydaná na základě jiných právních předpisů, nikoliv dle zákona o azylu (v daném případě dle zákona o pobytu cizinců).

K tomu soud dodává, že právo na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, primárně chrání právě § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který znemožňuje uložení správního vyhoštění v případech nepřiměřeného zásahu do rodinného a soukromého života (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71). Bylo-li tedy žalobkyni uloženo správní vyhoštění, měla se ochrany před zásahem do soukromého a rodinného života v podobě uložení správního vyhoštění domáhat právě v řízení o vyhoštění (resp. v navazujícím soudním řízení), nikoliv v řízení o mezinárodní ochraně.

Doplňkovou ochranu založenou na § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu (ani jinou formu mezinárodní ochrany) nelze považovat za nástroj, jenž by měl poskytnout ochranu soukromému a rodinnému životu žadatele o mezinárodní ochranu, který vede na území České republiky. Nebyl-li tuzemský soukromý či rodinný život dostatečně zohledněn v jiných řízeních (např. v řízení o zrušení pobytového oprávnění, řízení o správním vyhoštění, trestním řízení), ať již z důvodu, že aplikovatelná právní norma nepředvídá zohlednění soukromého či rodinného života, nebo z důvodu nesprávného posouzení této otázky, nebo z důvodu nedostatečné procesní aktivity žadatele o mezinárodní ochranu, neznamená to, že by se v řízení o mezinárodní ochraně znovu otevíral prostor pro posouzení zásahu případného vycestování do země původu do tuzemského soukromého a rodinného života žadatele. Účelem žádosti o mezinárodní ochranu nemůže být vyloučit pomocí aplikace § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu právní následky rozhodnutí vydaných dle jiných právních předpisů (typicky dle zákona o pobytu cizinců), v nichž se posuzuje přiměřenost přijatého opatření ve vztahu k zásahu do tuzemského soukromého a rodinného života žadatele.

Syntézou výše uvedeného lze dospět k závěru, že ochrana před nepřiměřeným zásahem rozhodnutí orgánů veřejné moci do soukromého a rodinného života, který žadatel udržuje na území České republiky, je žadateli dostupná v řízeních, která ústí ve vydání

rozhodnutí, jimiž se žadateli ukončuje legální pobyt na území České republiky, ukládá povinnost vycestovat z území České republiky a zakazuje vstup na její území. V tomto kontextu je tedy třeba vnímat opodstatněnost závěru, k němuž dospěla judikatura správních soudů (jde o systematický výklad právní normy). Podle ní je možné pod § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu podřadit případy, kdy by v důsledku vycestování žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl porušen tzv. extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy, tj. že by vycestováním žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu, nikoliv že vycestováním by bylo znemožněno udržování a další rozvíjení rodinného a soukromého života etablovaného v České republice. Pouze v případě, že by návratem do země původu byl znemožněn rodinný či soukromý život v zemi původu, je legitimní zvažovat, zda přijímající stát není povinen umožnit žadateli o mezinárodní ochranu přenést jeho rodinný, resp. soukromý život na území přijímajícího státu, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu (viz rozsudek ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008 – 71, dále rozsudek ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009 – 65, a usnesení ze dne 12. 5. 2016, čj. 5 Azs 29/2016 – 19). Ostatně z § 2 odst. 9 a 10 a § 14a odst. 1 zákona o azylu plyne, že z pohledu přiznání doplňkové ochrany je relevantní pouze hrozba vážné újmy, jejímž původcem je stát, jehož je žadatel o mezinárodní ochranu občanem, resp. soukromé osoby na území tohoto státu. Stát, jehož je žadatel občanem, může být původcem hrozby vážné újmy spočívající v zásahu do rodinného či soukromého života pouze v situacích, na které dopadá extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy. Cizí stát nemůže ohrožovat rodinný a soukromý život, který žadatel o mezinárodní ochranu udržuje na území státu, v němž žádá o mezinárodní ochranu.

Z pohledu případné aplikace § 14a odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. d) zákona o azylu tak bylo povinností žalovaného zabývat se tím, zda právní či faktické podmínky neznemožní žalobkyni vést v zemi původu svůj soukromý a rodinný život. V této souvislosti je třeba vzít v úvahu, že ke dni vydání rozhodnutí žalovaného bylo žalobkyni 24 let, byla svobodná a bezdětná. Na Ukrajině má stále část rodiny, a to babičku a bratra, kteří žijí společně a s nimiž žila ve společné domácnosti před svým odjezdem z vlasti až do jejich 19 let. Naopak s rodiči, kteří v té době již pracovali v České republice, v dané době nežila. Nelze tedy než konstatovat, že není pravdou, že by žalobkyně neměla na Ukrajině žádné zázemí a že by tam byla zcela sama. Navíc žalobkyně netvrdí nic, co by mělo vést k závěru, že by její rodiče (státní příslušníci Ukrajiny) nemohli žalobkyni následovat zpět na Ukrajinu. Žalobkyně se v době vydání napadeného rozhodnutí naopak nacházela ve věku, kdy sama dozrávala k založení vlastní rodiny, ostatně uváděla, že má druhu, který je občanem Velké Británie a studuje v České republice. Toto studium soud nepovažuje za nepřekonatelnou překážku, jež by druhovi žalobkyně měla bránit v následování žalobkyně do země jejího původu. Jak dovodila judikatura, za takovou překážku, by bylo možné vyhodnotit například situaci, kdy se družka žadatele o mezinárodní ochranu nacházela ve vážném stavu v léčebně dlouhodobě nemocných. Studium však nepřekonatelnou překážkou není, neboť je dočasnou záležitostí a docházku lze různě modifikovat, například za pomoci institutů jako je přerušení studia.

Pokud žalobkyně v souvislosti se svým druhem (případně rodiči) uvádí, žalovaný pobytový statut jejího druhu a možnosti ukončení jeho studia nezkoumal, je třeba konstatovat, že tyto informace by na možnost udělení doplňkové ochrany neměly vliv. Již bylo vysvětleno, že doplňkovou ochranu založenou na § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu nelze považovat za nástroj, jenž by měl poskytnout ochranu soukromému a rodinnému životu žadatele o mezinárodní ochranu, který vede na území České republiky, a že pod § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu lze podřadit pouze ty případy, kdy by v důsledku vycestování žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl porušen tzv. extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy, tj. že by vycestováním žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu, nikoliv že vycestováním by bylo znemožněno udržování a další rozvíjení rodinného a soukromého života etablovaného v

České republice. Pobytový statut druhá žalobce v České republice je proto v dané souvislosti nepodstatný. Podstatné by bylo leda to, pokud by bylo vyloučeno pobývání jejího druhá na Ukrajině. Nic takového však žalobkyně se správním řízením netvrdila a netvrdí to ani v žalobě. Taktéž netvrdila a netvrdí žádná závažné okolnosti ohledně studia žalobce.

Soud tedy uzavírá, že v případě žalobkyně nejsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný se situací žalobkyně zabýval v dostatečném rozsahu, dostatečně zjistil skutkový stav a správně poukázal na to, že v případě, že cizinec hodlá svůj soukromý a rodinný život realizovat na území České republiky, musí respektovat pravidla stanovená pro pobyt na území tohoto státu. V souladu s obsahem žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu a provedeného pohovoru k žádosti dospěl ke správnému závěru, že na straně žalobkyně neexistují žádné důvody, které by svědčily o tom, že by jí mělo být v zemi původu bráněno ve vytvoření soukromého či rodinného života. Žalobní bod je nedůvodný.

Žalobkyně dále v žalobě uvedla novou skutečnost, a sice že je těhotná. Otcem dítěte je údajně její druh. O svém těhotenství v době, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, ještě nevěděla.

V úvodu bylo vysvětleno, že s ohledem na přechodná ustanovení směrnice 2013/32/EU se v dané věci uplatní § 75 odst. 1 s. ř. s. I za takové situace nicméně soudní judikatura dovodila výjimku plynoucí z nutnosti respektovat zásadu *non-refoulement* vyplývající z Ženevské úmluvy a i z čl. 3 Úmluvy (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84, publikované pod č. 2288/2011 Sb. NSS). Tato výjimka směřuje k tomu, že soud musí přihlídnout k novým skutečnostem relevantním pro možné udělení doplňkové ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, pokud by neshledal dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady *non-refoulement* a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu. Primárně se tedy soud zaměřil na zodpovězení otázky, zda těhotenství žalobkyně, respektive s ohledem na dobu, která již v mezidobí uplynula, zda narození dítěte je relevantní pro možné udělení doplňkové ochrany. Dospěl k závěru, že nikoli. Ani případné narození dítěte, totiž nemá vliv na shora učiněný a odůvodněný závěr o tom, že žalobkyni nic nebrání v tom, aby svůj soukromý a rodinný život realizovala v zemi původu. Toto dítě, pokud se vůbec narodilo (žalobkyně v tomto ohledu soudu v průběhu řízení žádné bližší informace nesdělila), předně není občanem České republiky (žalobkyně uvedla, že otcem dítěte je občan Velké Británie). Soud pak nemá ani jiný další poznatek (například o zdravotním stavu dítěte), v důsledku kterého by nebylo možné, aby dítě odcestovalo se svou matkou do země jejich původu či do země původu jeho otce, což by mohlo být důvodem pro závěr, že vycestování jeho matky by mohlo znamenat vážnou újmu ve smyslu porušení práva dle čl. 8 Úmluvy. Platí tedy shora uvedená úvaha. Soud současně nepovažoval za nezbytné zjišťovat bližší okolnosti ohledně dítěte žalobkyně, neboť pokud by existovaly naznačené individuální překážky, pak by dostatečnou zárukou pro respektování zásady *non-refoulement* byla možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu.

Žalobkyně také namítala nedostatečné zjištění a nesprávné posouzení okolností hodných zvláštního zřetele relevantních z pohledu udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu, tedy tzv. humanitárního azylu. Za okolnosti hodné zvláštního zřetele považuje ve svém případě míru integrace, ekonomické důvodu podání žádosti o azyl, to vše s ohledem na svůj nízký věk. K tomu dále uvedla, že je v současné době těhotná a nucené vycestování by pro ni tedy představovalo zásadní ohrožení. Dále by došlo k oddělení ještě nenarozeného dítěte od jeho otce, což je v rozporu s čl. 8 Úmluvy a čl. 32 odst. 4 Listiny.

Již bylo uvedeno, těhotenství žalobkyně je novou skutečností, kterou žalobkyně v řízení před správním orgánem neuvedla, a nemůže proto být s ohledem na již vyložené důvody zvažována při přezkumu závěrů žalovaného učiněných ohledně humanitárního azylu v žalobou napadeném rozhodnutí.

Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Obecně je třeba uvést, že „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55)

Na udělení humanitárního azylu nemá žadatel právní nárok (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72). Ustanovení § 14 zákona o azylu je „*kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72). Výklad uvedeného neurčitého právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav je plně meritorně přezkoumatelný soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27), zatímco přezkum následného správního uvážení žalovaného je omezen, a to pouze na přezkum dodržení příslušných procesních předpisů a respektování zákazu libovůle.

Soud se proto zaměřil na otázku, zda žalovaný při výkladu neurčitého právního pojmu neučinil nesprávný úsudek a nepominul některý z případů hodných zvláštního zřetele, který by mohl ovlivnit jeho výslednou úvahu o udělení či neudělení azylu. V tomto ohledu soud v postupu žalovaného pochybení neshledal, neboť žalovaný vzal v úvahu všechny relevantní skutečnosti, které v dané věci vyplynuly, a zabýval se celkovou situací žalobkyně a vzal v úvahu její věk a zdravotní stav. Zabýval-li se soud následně otázkou, zda v řízení, které vydání rozhodnutí žalovaného předcházelo, nebyla žalobkyně zkrácena na svých procesních právech závažným způsobem a zda samotné rozhodnutí žalovaného netrpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost a zda není diskriminační ve smyslu zákazu libovůle, dospěl k závěru, že žádná z takových vad se žalobou napadeného rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházejícího netýká. Napadené rozhodnutí je v této posuzované části zcela přezkoumatelné, není nesrozumitelné a rovněž netrpí vadou nedostatků důvodů. Žalovaný rozebral situaci žalobkyně a jemu v době vydání rozhodnutí známé okolnosti, obstaral si potřebné množství informací, s nimiž měla žalobkyně možnost se seznámit a vyjádřit se k nim.

Žalobkyně se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 15. července 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Vlasáková